

Jiřina Šejbalová

O jediný hlas za Sophií Lorenovou

(17. 9. 1905–23. 9. 1981)

Jiřina Šejbalová pocházela – teď už se to zase může říkat – z dobré rodiny. Jeden dědeček měl sochařskou dílnu, druhý byl operním korepitem a ve volném čase skládal písničky. Tatínek, který studoval na mnichovské malířské akademii, hrál na několik hudebních nástrojů. Ani na maminku múzy nezapověřely a podarovaly ji pěkně znějícím sopránem.

Pražská rodačka Jiřina Šejbalová vystudovala konzervatoř, ale ne herectví, nýbrž zpěv. Hned, jak absolvovala, pozvali ji do brněnské opery. Znalci ocení, že uspěla jako Musetta v *Bohémě* a Barča v *Hubičce*. Nutili ji však i do operetního angažmá, proto se vrátila domů. Měla štěstí – spolužák a přítel E. F. Burian ji vzal do nového divadélka Dada. Okamžitě okouzila jako zpěvačka i herečka v představení *Dony Kichotky*. Nadšená Marie Pujmanová napsala: „Slečna Šejbalová, jedna z nejpřitažlivějších děvčat v Praze, krásně roslá a výtečně inervovaná zpěvačka s mordičkou rozené subrety, má, co u nás nemá mnoho jevištních zjevů – umění zacházet s publikem.”

Netrvalo dlouho a na Jiřinu Šejbalovou chodilo publikum do Národního divadla. Hlavně pánové v hledišti byli spokojeni, protože většinou představovala svůdné a smyslné ženy. Herečka si později pobaveně zavzpomínala: „Andula Sedláčková hrála vždycky tu hodnou a já tu bestii, co rozvrací manželství, potom dostane přes pusy a přichází happy end.”

Krásné ženy, které mívají problémy s dodržováním příkázání o počestnosti, hrála i ve filmech. Vzpomínáte na komedii *Kvočna* a na paní Mílu, rozenou Svojanovou, později provdanou Venturovou a ještě později Topolovou? Královnou českých filmových záletnic je ovšem paní Žofka, ve své požívačnosti pří-

mo rovnocenná věhlasnému frejří, panu Dačickému z Heslova. Ano, historická komedie se jmenuje *Cech panen kutnohorských*.

Roli více krásné a půvabné, nežli počestné ženy si zahrála i po válce v komedii *Hostinec U kamenného stolu*. To už jí bylo... Ne, nebudeme indiskrétní, proto si řekněme, že už byla ve zralém věku.

Nebylo u nás mnoho hereček, které dokázaly, tak jako ona, působivě zobrazit rub i líc ženského údělu, který je někdy radostný, jindy ovšem tíživý. Také díky hereckému umění Jiřiny Šejbalové víme, že mezi těmito dvěma polohami nebývá v životě velká vzdálenost. O tom přesvědčila diváky i postavou paní Vachové v Hrubínově hře *Srpnová neděle*. Aby tělo paní Vachové zbytnělo a zmonstróznělo, cpala si herečka do punčoch zvláštní vycpávky. Ve filmové adaptaci této hry ukázala herečka svou postavu i jako citové a duševní monstrum.

Snad životní filmovou rolí Jiřiny Šejbalové je Klára, postarší manželka mladého muže z filmu *Vlčí jáma*. Diváci brzy chápou, že Klára je zlá a nenávidná proto, že je nešťastná. Herečka diváky oslovuje: neomlouvejte ji, ale aspoň trochu pochopte a politujte.

Dne 28. srpna 1958 napsal Jan Werich z Prahy Hugovi Haasovi do Hollywoodu: „Šejbalka zrovna letěla na festival do Benátek. Vyřídil jsem jí tvé pozdravy. Bývaly časy, kdy byla mladá a krásná. Teď už je jen krásná jako Ty a já.”

Všichni v Benátkách očekávali, že česká herečka Jiřina Šejbalová získá díky výkonu v roli Kláry nejvyšší hereckou cenu. O jediný hlas ji však porazila Sophia Lorenová s filmem *Černá orchidej*. Zarmoucený ředitel festivalu, byť taky Ital jako vítězka, předal naší herečce alespoň zvláštní osobní cenu.

Moudrá Jiřina Šejbalová jednou prohlásila: „Humor určuje lidskou podobu. Ne vnější, ale vnitřní, protože člověk je obvykle takový, jaký druh humoru uznává a jaký se mu líbí.” Dodejme: a jaký humor sám tvoří. Proto nejen svou vnější, ale i vnitřní podobou byla Jiřina Šejbalová opravdu krásnou ženou.

